

УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВНИ ГРИЖИ

Утвърдил:

Ректор:

/Проф. д-р Христо Бозов дм/

КОНСПЕКТ ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
ПЪРВИЧНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ И ФАРМАКОЛОГИЯ
СПЕЦИАЛНОСТ „ЛЕКАРСКИ АСИСТЕНТ“, НАПРАВЛЕНИЕ „ЗДРАВНИ
ГРИЖИ“

РАЗДЕЛ I – ТЕОРИЯ – ПМП

1. Здравна реформа на република България.
2. Доболнична помощ – същност структура. Заведение за извънболнична помощ – видове, организация.
3. Първична медицинска помощ – същност, функции, организация. Специализирана доболнична помощ.
4. Общата медицина като основа на първичната медицинска помощ. Роля на лекарския асистент в екипът за ПМП.
5. Комуникативни умения за работа в ПМП – определение, видове. Интервю. Същност и фази на интервюто.
6. Холистичен подход в първичната медицинска помощ. Пациентът като част от екипа на ПМП.
7. Здраве и болест - определения. Препоръки на СЗО.
8. Промоция на здравето като част от ПМП. Здравна превенция – определение, видове, място в ПМП.
9. Профилактика – видове. Значение за Общественото здраве.
10. Диспансерна дейност. Диспансерни групи за хронични заболявания. Роля на лекарския асистент в диспансерното наблюдение.

11. Социално значими заболявания – определение и видове според НЗС на РБ.
Рискови фактори- видове, тежест. Скринингови методи за профилактика – ранна диагностика.
12. Национални здравни програми на РБ и участие на лекарския асистент от доболничната медицинска помощ в тях.
13. Семейно здраве. Семейно планиране. Роля на лекарския асистент.
14. Консултацията в ПМП – видове, организация, въпроси в консултацията.
15. Особености на възрастовите групи пациенти в ПМП – кърмачета, деца и подрастващи. Зряла възраст, жената над 50 годишна възраст. Старческа възраст.
16. Подход при работа с тежко болни пациенти. Палиативни грижи. Съобщаване на лоша новина на близките.
17. Видове изследвания за диагностика на заболяванията – клинични, лабораторни, инструментални.
18. Взимане на решение в ПМП. Качество в ПЗП. Оценка на качеството.
19. Физикално изследване на пациента. Анамнеза. Статус.
20. Основни симптоми и синдроми в ПМП. Диагноза и диференциална диагноза в ПМП.
21. Основни аспекти на заболяванията на сърдечно съдовата система.
22. Основни аспекти на заболявания на дихателната система.
23. Основни аспекти на заболявания на отделителната система.
24. Основни аспекти на заболявания на храносмилателната система.
25. Основни аспекти на ендокринните заболявания в ПМП.
26. Основни аспекти на хематологични заболявания в ПМП.
27. Основни аспекти на хирургични заболявания в ПМП.
28. Основни аспекти на урологичните заболявания.
29. Основни аспекти на заболявания в ортопедията и травматологията в ПМП.
30. Основни аспекти на заболявания на нервната система.
31. Основни аспекти на заболявания на зрителния апарат.
32. Основни аспекти на заболявания в оториноларингологията в ПМП.
33. Кожни заболявания и болести предавани по полов път.
34. Алергични заболявания.
35. Паразитологични заболявания.

РАЗДЕЛ II – ПРАКТИКА – ПМП

1. Комуникативни умения - Работа с деца и подрастващи.
2. Комуникативни умения – Работа с пациенти в старческа възраст.
3. Комуникативни умения - Работа с пациенти с алкохолни проблеми и наркомании.
4. Сваляне на анамнеза.
5. Статус.
6. Физикално изследване на пациента.
7. Видове рани. Обработване на рана.

8. Водене на диспансерно-отчетна дейност.
9. Детска консултация. Работа с рискови и специални групи.
10. Имунизационен календар. Здравно възпитание.
11. Женска консултация. Работа с рискови и специални групи.
12. Наблюдение на нормална и патологична бременност.
13. Профилактична дейност.- НХБ- Професионални компетенции и поведение на лекарският асистент от ДМП /сърдечно-съдови заболявания/.
14. Профилактична дейност.- НХБ- Професионални компетенции и поведение на лекарският асистент от ДМП /ХОББ/.
15. Профилактична дейност.- НХБ- Професионални компетенции и поведение на лекарският асистент от ДМП /рак на гърдата/.
16. Профилактична дейност.- НХБ- Професионални компетенции и поведение на лекарският асистент от ДМП /рак на шийката на матката/.
17. Профилактична дейност.- НХБ- Професионални компетенции и поведение на лекарският асистент от ДМП /рак на дебелото черво/.
18. Профилактична дейност.- НХБ- Професионални компетенции и поведение на лекарският асистент от ДМП /рак на простатата/.
19. Професионални компетенции и поведение на лекарският асистент от ДМП при профилактика на инфекциозните заболявания. Карантина у дома, бързо известие, наблюдение на контактните.
20. Водене на документация за медицинска консултация. Медицинско досие.
21. Основни задължения на лекарския асистент при работа в кабинет на ОПЛ и специализиран кабинет от ДМП.
22. Работа с медицинска документация в ПМП. Изработване на отчети на дейност. Работа със специализирани компютърни програми.
23. Лабораторна диагностика на заболявания. Вземане, съхранение и транспортиране на кръв за морфологични и биохимични изследвания. Вземане, съхранение и транспортиране на урина и урокултура.
24. Извършване на ЕКГ.
25. Катетеризация на пикочен мехур. Промивка на катетър.
26. Поставяне на мускулна инжекция.
27. Поставяне на вътрекожна инжекция.
28. Поставяне на подкожна инжекция – дозиране на Инсулин.
29. Поставяне и поддържане на венозен път.
30. Скарификационна проба за чувствителност- извършване, отчитане.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА:

1. Закон за здравето в Република България
2. Закон за Лечебните заведения в Република България
3. Закон за Здравното осигуряване
4. Национална здравна стратегия 2020 – 2030

5. Актуални аспекти на общата медицинска практика том I. Проф. д-р Л. Деспотова – Толева дм, изд. 2011г., Медицинско издателство ЕТ Васил Петров - ВАП.
6. Обща медицина – принципи и практика. Наръчник за общопрактикуващи лекари. Първо издание, под редакцията на Ж. Милева и Г. Нешев. Медицинско издателство АРСО, София 2009г..
7. Основи на социалната медицина. Доц. Г. Грънчарова, Проф. С. Александрова-Янкуловска. СТЕНО 2021г..
8. Въведение в общата медицина и общата медицинска практика. Г. Иванов и Д. Димитрова. Издател НСОПЛБ, 2012г.
9. Социална медицина. Учебник за студенти по медицина под редакцията на Стоянка Попова, ИК Стено, Варна 2021г.
10. Актуални аспекти на общата медицинска практика том трети под редакцията на Л. Деспотова-Толева, Лакс Бук 2015г.
11. Наръчник от протоколи за клинично поведение в спешната медицина. Изготвен по поръчка на Министерство на здравеопазването от авторски колектив от специалисти в съответните области под редакцията на националните консултанти. София 2012г.

РАЗДЕЛ III - ФАРМАКОЛОГИЯ

1. Предмет и задачи на фармакологията. Етапи и фази на създаването на лекарствата.
2. Рецепта- определение. Части на рецептата. Правила за изписване на рецепта. Видове рецепти.
3. Определение за лекарство и лекарствен продукт. Видове лекарства според произхода. Лекарствени форми.
4. Фармакокинетика – абсорбция, разпределение, метаболизъм и екскреция.
5. Фармакодинамика. Лекарствено действие и лекарствен ефект
6. Сънотворни и седативни лекарства.
7. Антikonвулсанти и антипаркинсонови лекарства
8. Антипсихотици
9. Анксиолитици.
10. Ноотропни лекарства.
11. Антидепресанти.
12. Опиоидни аналгетици.
13. Общи и локални анестетици, видове и начин на приложение.
14. Неопиоидни аналгетици и антиперитици. Нестероидни противовъзпалителни лекарства.
15. Хистамин и антихистамини.
16. Парасимпатикомиметици и парасимпатиколитици (холиномиметици и холинолитици)
17. Адреномиметици и адренолитици (адреноблокери)

18. Сърдечни гликозиди и други лекарства използвани за лечение на сърдечна недостатъчност.
19. Антистенокардни лекарства и антиагреганти.
20. Антихипертензивни лекарства
21. Антиаритмични лекарства.
22. Калциеви антагонисти.
23. Диуретици.
24. Лекарства повлияващи системата на кръвосъсирването (коагуланти и антикоагуланти – директни и индиректни)
25. Антибиотици, класификация и механизъм на действие.
26. Бета- лактамни антибиотици. Пеницилини, цефалоспорини.
27. Аминогликозидни антибиотици. Гликопептидни антибиотици.
28. Хинолони (ДНК- гиразни инхибитори)
29. Бактериостатични антибиотици: тетрациклини, макролиди, сулфонамиди.
30. Антимикотици – за системно и локално приложение.
31. Туберкулостатици.
32. Противовирусни лекарства. Противогрипни и антихерпесни лекарства.
33. Средства за лечение на бронхиална астма и ХОББ. Противокашлични лекарства.
34. Лекарства, повлияващи стомашно-чревния тракт.
35. Инсулин и други антидиабетни средства.
36. Глюкокортикоиди.
37. Лекарства, повлияващи функцията на щитовидната жлеза.
38. Противотуморни лекарства.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОДГОТОВКА:

1. Румен Николов, Иван Ламбев. Фармакология за медицинските колежи, 2019г., издателство МИ АРСО.
2. Под редакцията на Ана Белчева, доц. Р. Марев и доц. Р. Радев. Фармакология второ преработено издание. Учебник за медицинските колежи – София 2009г..
3. Под редакцията на проф. Надка Бояджиева и Красимира Якимова, Фармакология и токсикология, София 2017г..
4. Под редакцията на доц. М. Георгиева и доц. К. Георгиев. Ръководство за упражнения по фармакология за студенти по фармация, МУ Варна 2017г..

РЕЦЕПТУРНИ ЗАДАЧИ КЪМ КОНСПЕКТА ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ФАРМАКОЛОГИЯ

1. Изпишете антидепресант, селективен инхибитор на обратното захващане на серотонина (флуоксетин, моклобемид, имипрамин).

2. Изпишете лекарство с ноотропно действие.
3. Изпишете неопиоиден анагетик за повлияване на главоболие в таблетки по 500 mg (ацетилсалицилова киселина, парацетамол, индометацин).
4. Изпишете нестероидно противовъзпалително средство, представляващо индолово производно, под форма на филм-таблетки по 25 mg (ибупрофен, мелоксикам, индометацин).
5. Изпишете тромбоцитен антиагрегант, инхибиращ образуването на тромбосан А2 в таблетки по 100 mg (аценокумарол, ацетилсалицилова киселина, клопидогрел).
6. Изпишете коронародилататор за лечение на стенокарден пристъп под формата на аерозол във флакони по 400 mcg/доза (нифедипин, глицерил тринитрат, дипиридабол).
7. Изпишете в таблетки по 120 mg антиаритмично средство от групата на калциевите антагонисти, подходящ за лечение само на надкамерни аритмии (бизопролол, ивабрадин, верапамил).
8. Изпишете лекарство за контрол на хипертонията при пациент с придружаваща надкамерна екстрасистолия
9. Изпишете АСЕ инхибитор.
10. Изпишете антихипертензивна терапия на пациент със захарен диабет тип 2.
11. Изпишете антихипертензивна терапия при пациент с придружаваща стенокардия на Prinzmetal
12. Изпишете антихипертензивно лекарство при пациент с бронхиална астма.
13. Изпишете диуретик с продължителен ефект (хидрохлоротиазид, фуросемид, хлорталидон).
14. Изпишете диуретик за парентерално приложение, който се предпочита при спешни състояния в кардиологията..
15. Изпишете витаминен препарат за лечение на мегалобластна анемия в ампули по 250 mcg.
16. Изпишете във флакони по 300 mcg/1 ml препарат за подкожно инжектиране, стимулиращ левкопоезата (хлорамфеникол, филграсим, циклофосфамид).
17. Изпишете нискомолекулен хепарин, за профилактика на флеботромбози (варфарин, фраксипарин, алтеплаза).
18. Изпишете антиастматичен препарат, блокиращ фосфодиестеразата в ампули по 2,4% 10 ml за венозно приложение (салбутамол, кетотифен, аминофилин).
19. Изпишете лекарство за облекчаване и лечение на остър бронхоспазм за инхалаторно приложение.
20. Изпишете муколитик в таблетки.
21. Изпишете инхибитор на протонната помпа за овладяване симптомите на гастро-езофагеална рефлуксна болест. .
22. Изпишете антиеметик, селективен антагонист на 5-НТз-ергичните рецептори, за превенция и лечение на гадене и повръщане след химиотерапия.
23. Изпишете антидиаричен препарат, стимулиращ периферните опиоидни рецептори в капсули по 2 mg (диосмектит, лактулоза, лоперамид).
24. Изпишете перорално антидиабетно средство

25. Изпишете глюкокортикоид прах и разтворител за инжекционен разтвор за овладяване на анафилактичен шок (флуцинар, преднизолон, метилпреднизолон).
26. Изпишете перорален хормонален контрацептив с указания за начин на прилагане/приемане
27. Изпишете бета-лактам антибиотик за перорално приложение (за инфекция на ГДП)
28. Изпишете потенциран с клавуланова киселина амоксицилин в таблетки по 875 mg на болен със смесена уроинфекция.
29. Изпишете цефалоспорин от първо поколение за орално приложение (цефалексин, цефуроксим, цефоперазон).
30. Изпишете във флакони по 1 g цефалоспорин от трето поколение със значителна уринна и жлъчна екскреция и дълъг плазмен полуживот (цефепим, имипенем, цефтриаксон).
31. Изпишете в ампули по 80 mg/2 ml аминогликозиден антибиотик за лечение на уроинфекция (спирамицин, гентамицин, ципрофлоксацин).
32. Изпишете безвреден за плода антибиотик на бременна жена с инфекция на горните дихателни пътища (доксидиклин, амикацин, амоксицилин).
33. Изпишете макролиден антибиотик.
34. Изпишете флуориран хинолонов препарат (ДНК-гиразен инхибитор) във филм-таблетки на възрастен с уроинфекция (огментин, ципрофлоксацин, азитромицин).
35. Да се избере и изпише рационална комбинация от два антибиотични препарата (амоксицилин и тетрациклин, амикацин и тобрамицин, ампицилин и оксацилин).
36. Изпишете рецепта за пациент с остра инфекция на горните дихателни пътища, продуктивна кашлица и фебрилитет.
37. Изпишете лекарство за ГЕРБ
38. Изпишете лекарство за инфекция с Herpes simplex за локално приложение.
39. Изпишете антихипертензивно лекарство, представляващо комбинация от две активни вещества.
40. Изпишете сънотворно средство с указания за приемане и продължителност на лечението.
41. Изпишете лекарство за овладяване на остра уртикария.
42. изпишете лекарство за сезонен алергичен ринит (сенна хрема)
43. изпишете лекарство за облекчаване на сърбежа след ухапване/ужилване от насекоми.
44. Изпишете лекарство за потискане на сухата кашлица под формата на таблетки.
45. Изпишете сироп/меки капсули за лечение на продуктивна кашлица при възрастни.

Конспектът за Държавен изпит по Спешна медицинска помощ, Реанимация и интензивно лечение. Модул 1 – Теория и Модул 2 – Практика е приет на Факултетен съвет на ФОЗЗГ,

Протокол № 21 от 16.01.2025г.

Декан:

/ Доц. В. Панчева Дм /

Ръководител катедра:

/ Доц. Д-р М. Обрейкова доз /